

'GEEN GELD, GEEN ZWITSERS' Lodewijk Masfranckx (1873-1958)

"Steun ons zooveel ge kunt, wij hebben het geweldig noodig", deze smeekbede schreef Joris Van Severen op 22 april 1929 aan Lodewijk Masfranckx. De in Zwitserland verblijvende oud-activist volgde Van Severens oproep, schonk in datzelfde jaar 10 000 frank aan *De West-Vlaming* en kende een lening van 50 000 frank toe. Van Severen was echter niet de enige die financiële steun ontving van deze Zwitserse weldoener, zo blijkt uit recent ontsloten briefwisseling van Lodewijk Masfranckx (BE ADVN AC848).

Lodewijk Masfranckx werd op 2 oktober 1873 geboren in Sint-Gillis bij Brussel en huwde in 1906 met Irma Faingnaert. Het gezin woonde in Ganshoren. Masfranckx werkte als verzekeringsmakelaar in Brussel en raakte daar al snel betrokken bij verscheidene flamingantische activiteiten. Tijdens de Eerste Wereldoorlog maakte hij aanvankelijk deel uit van de Vereeniging van Vrienden der Vlaamsche Zaak. Die kleine groep van radicale Vlaamsgezinden werd opgericht in juni 1915 onder de leiding van de toekomstige voorzitter Jacob Lambrichts en de Duitser Jozef Haller von Ziegesar. De niet in het publiek opererende groep had onder meer de uitvoering van de taalwetten, de vernederlandsing van het onderwijs, de bestuurlijke scheiding en de ontwikkeling tot politieke en culturele zelfstandigheid van het Vlaamse volk als doel. Na een meningsverschil over de te volgen richting, m.n. over de wenselijkheid om het radicale activistische programma van de Gentse Jong-Vlamingen te volgen, richtten een vijftal leden in juni 1916 de uitgesproken federalistische en pro-Duitse Vlaamsche Landsbond op. Naast con-
testanten Maurits Jossen en Frans Reinhard

sloten ook Jozef Haller von Ziegesar, Arthur Faingnaert en Lodewijk Masfranckx zich aan. Deze bond zou niet langer dan een half jaar bestaan. Bijna alle bestuursleden zouden een jaar later wel deel gaan uitmaken van de Raad van Vlaanderen. Zo was Lodewijk Masfranckx quaestor in de tweede Raad van Vlaanderen en lid van de Commissie voor Handel, Bank- en Geldwezen. Toen de Eerste Wereldoorlog op zijn einde liep, week Masfranckx eerst uit naar Duitsland en later, op aangeven van zijn werkgever, naar Zwitserland. Hoewel niet meer actief in de Vlaamse beweging, bleef hij wel intensief contact houden. Uit briefwisseling blijkt dat hij vanaf 1927 met substantiële bedragen verschillende initiatieven steunde. Meestal behoorden de begunstigen tot het voormalige activistische netwerk. Zo werd Het Vlaamsche Front in Brussel gesteund via giften aan Karel Reinhard en Aelbrecht Peerenboom, zonen van activistische vrienden. Het dagblad *De Schelde* kreeg Masfranckx' steun door bemiddeling van Jules Spince-maille en het Studiefonds voor kinderen van getroffen Vlamingen via Hendrik Borginon.

Lodewijk Masfranckx steunde na zijn terugkeer onder meer de oprichting van de eerste Vlaamse Volksbeweging in 1952 en ontving als stichtend lid nummer 68 dit aandenken. [BE ADVN AC848 – Archief Lodewijk en Irma Masfranckx]

De crisisjaren 1930 noopten Masfranckx ertoe zijn financiële steun stop te zetten. Na de Tweede Wereldoorlog keerde Masfranckx terug naar Brussel en zou in beperkte mate nog zijn steun geven aan de Volksunie. Hij overleed in Jette op 17 juni 1958. [tc]